

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania dopodstaw warsztatu dziennikarskiego dla uczniów klasy o profilu dziennikarsko – językowym

Program został utworzony w oparciu o *Podstawę programową* na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r.

w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

1.WYMAGANIA:

1. Słuchanie i mówienie:

- 1) rozpoznawanie aktów mowy i ich intencji (odróżnianie prośby od rozkazu, pytania od żądania, spostrzeganie ironii, sarkazmu, rubaszości, prowokacji, aprobaty, negacji); sprawne wypowiadanie się ze świadomością intencji,
- 2) stosowanie zabiegów perswazyjnych wraz z rozpoznawaniem ich wartości (zwłaszcza odróżnianie szczerości od nieszczerości, prawdy od nieprawdy, podchwytności, eufemizmów, agresji, brutalności i wulgaryzmów w zachowaniach językowych),
- 3) sprawne i świadome posługiwanie się różnymi odmianami polszczyzny mówionej (zwłaszcza ogólną i potoczną) w zależności od sytuacji komunikacyjnej,
- 4) poprawne formułowanie pytań i odpowiedzi; rozpoznawanie pytań sugestywnych, źle postawionych, podchwytnych, retorycznych,
- 5) operowanie bogatym repertuarem semantycznym i frazeologicznym w rozmaitych wypowiedziach,
- 6) skuteczne uczestniczenie w dialogu, dyskusji i negocjacjach; słuchanie wypowiedzi partnerów (dostrzeganie kontrowersji w dyskusji i negocjacjach),
- 7) aktywne i krytyczne słuchanie (z empatią, ze wspomaganie, z korygowaniem, ze sprzeciwem) wystąpień publicznych; odróżnianie faktów od opinii.

2. Pisanie i redagowanie tekstów:

- 1) sprawne posługiwanie się różnymi odmianami polszczyzny w odmianie pisanej (zwłaszcza ogólnej i fachowej) w zależności od sytuacji komunikacyjnej,
- 2) komponowanie dłuższych, spójnych wypowiedzi: analiza tematu, układanie planów i konspektów; nadawanie tytułów i śródtytułów,
- 3) praca redakcyjna nad tekstem własnym i cudzym, w tym z użyciem edytora tekstu: poprawianie, adiustacja, podział na części składowe (rozdziały, paragrafy, akapity), wyróżnienia w tekście,

- 4) przekształcanie tekstu własnego i cudzego: streszczanie, skracanie, rozwijanie, cytowanie,
- 5) eliminowanie niewłaściwego użycia środków powodujących niejednoznaczność wypowiedzi (homonimie, anakoluty, elipsy, paradoksy),
- 6) wypowiadanie się w podstawowych dziennikarskich formach gatunkowych: np.: recenzja, reportaż, wywiad, felieton

3. Czytanie:

- 1) rozumienie różnych kodów w przekazach kultury masowej,
- 2) odróżnianie cech swoistych i rozumienie funkcji gatunków publicystycznych i popularnonaukowych, tekstów prasowych (informacja, komentarze, artykuły, reportaże, wystąpienia publiczne),
- 3) umiejętność czytania ze zrozumieniem różnych tekstów.

2.FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMEJETNOŚCI UCZNIĄ:

Celem oceny jest motywacja i sprawdzenie postępów ucznia w nauce. Ocena to sposób pomiaru stopnia jego wiedzy i umiejętności. Pod uwagę będzie brane zaangażowanie ucznia, jego całościowy wkład pracy, dochodzenie do końcowego efektu działań, samodzielność w wykonywaniu zadań.

Zadania podlegające ocenie:

1. Wypowiedzi ustne – w trakcie dyskusji, debat, prezentacji, odpowiedzi na zadany temat, aktywność.
2. Prace pisemne :zredagowanie np. reportażu, felietonu, recenzji lub innych form publicystycznych.

Oceny semestralne i końcoworoczne są wystawiane na podstawie osiągnięć edukacyjnych ucznia (sprawdzanych według form wskazanych powyżej), a także jego aktywności na lekcji, pracy na zajęciach pozalekcyjnych .

3.KRYTERIA OCENIANIA:

Wypowiedzi ustne oceniane są za ich stronę merytoryczną oraz za sposób myślenia ucznia, nie za wygłoszone poglądy i opinie.

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej:

1. Poziom merytoryczny:

- stopień wyczerpania tematu,
- znajomość materiału,
- zgodność komentarza z tekstem publicystycznym.

2. Poziom strukturalny:

- kompozycja wypowiedzi,
- logiczna spójność wyводу,
- trafny dobór argumentów,
- umiejętność przytaczania cytatów w funkcji argumentacyjnej.

3. Poziom językowy:

- poprawność stylistyczna wypowiedzi,
- poprawność gramatyczna,
- bogactwo słownictwa.

W celu doskonalenia form publicystycznych wymaganych na warsztatach dziennikarskich uczeń przygotowuje prace pisemne w domu oraz pisze prace na zajęciach. W obu przypadkach oceniane są:

- stopień samodzielności,
- nabyte umiejętności i wiedza,
- spójność językowo -tematyczna,
- logika wypowiedzi,
- sprawność argumentacji i wnioskowania,
- sprawność językowo-ortograficzna.

Stopień opanowania wiedzy i umiejętności oceniany jest za pomocą tradycyjnej sześciostopniowej skali ocen.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń za spełnianie wymagań podstawowych w zakresie umiejętności i wiadomości, np. za odtwarzanie informacji bez umiejętności wyciągania wniosków; za stawianie hipotez; za odtwarzanie treści tekstów publicystycznych z pomocą nauczyciela bez umiejętności ich analizy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń za spełnienie wymagań podstawowych w zakresie wiadomości i umiejętności, np. za odtwarzanie informacji i próbę wyciągania wniosków; za stawianie hipotez i próbę ich argumentowania; za odtwarzanie treści tekstów publicystycznych i próbę ich interpretowania

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń za opanowanie umiejętności złożonych i zdobywanie wiedzy trudniejszej, np. za wnioskowanie, w którym nie wszystkie elementy są spójne, ale widać dążność do logicznego argumentowania; za umiejętność stawiania hipotez i uzasadniania ich, chociaż nie zawsze trafnego; za próby porównywania tekstów i logiczne wnioskowanie; za świadomą refleksję nad językiem, której brak jeszcze precyzji; za interpretacje, którym brakuje pełnej sprawności językowej, jednak wolnej od rażących błędów, mimo usterek.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w stopniu zadowalającym korzysta z posiadanej wiedzy teoretycznej; sprawnie posługuje się językiem ojczystym w mowie i piśmie; interpretując rzeczywistość, sprawnie rozpoznaje wszystkie zastosowane środki stylistyczno-kompozycyjne i określa ich funkcje; buduje ciekawe, logiczne teksty; ortografia jego tekstów jest bezbłędna.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który wyróżnia się wiedzą i umiejętnościami; jego wiedza jest operatywna, ponadprogramowa; wyróżnia się samodzielnością w poszukiwaniu materiałów naukowych i ich wykorzystaniu do samokształcenia.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań najbardziej elementarnych; nie wykazał się znajomością wymogów gatunkowych; nie ma wiedzy i umiejętności niezbędnych do kontynuowania edukacji.